

Familie Jacob van Dijk

Sint Domusstraat 17

Zij kwamen naar Zierikzee om vol optimisme een nieuw bestaan op te bouwen. Ze verwachtten veel van de toekomst. Het was hen niet gegund. In 1942 kwam daar plotseling een einde aan.

Dit waren hun namen:

Jacob van Dijk, geboren 30-10-1896, op 31-3-1944 omgekomen op 48-jarige leeftijd ergens in Midden-Europa.

Gisella Heuman, geboren 8-2-1898, op 7-9-1942 op 44-jarige leeftijd in Auschwitz vermoord;

Susanne van Dijk geboren op 5-12-1923, op 7-9-1942 op 18-jarige leeftijd in Auschwitz vermoord,

Isidor van Dijk geboren op 18-2-1925, op 4-6-1943 op 18-jarige leeftijd in Sobibor vermoord,

Rosa van Dijk geboren op 24-9-1926, op 7-9-1942 op 15-jarige leeftijd in Auschwitz vermoord,

Jozef Victor van Dijk geboren op 4-3-1930, op 7-9-1942 op 12-jarige leeftijd in Auschwitz vermoord,

Frits Leo van Dijk geboren op 4-11-1935, ook op 7-9-1942 op 6-jarige leeftijd in Auschwitz vermoord.

En dit is hun verhaal.

Volgnummer.	Dagtekening en Jaar der Inschrijving	FAMILIENAAM [Familiennaam der Vrouw]	VOORNAMEN [Voluit geschreven]	M. (huwelijk) W. (verzuimd) N. (overleden)	Betrokking van elke persoon tot het hoofd van het huwelijk (dit is te weten voor elk huwelijk slechts eenmaal)	Dagtekening en Jaar der Geboorte	Geboorteplaats [Met aangeving der gemeente voor inschrijving, het land voor overblijfselen.]	Burgerlijke staat	
								M. (huw.) W. (verzuimd) N. (overleden van o.a.)	Verminderingen en hun Dagtekening
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	15. Aug. 1921	Dijk van	Jozef	m	hoofd 15. Aug. 1921		Alten H.		
2	id	Cohen	Susanna	v	vrouw 15. Aug. 1921		Velp H.		
3	id	Dijk van	Elisabeth	v	dochter 15. Aug. 1921		O.S.		
4	id	id	Rebecca	v	dochter 15. Aug. 1921		id		
5	id	id	Isidor	m	zoon 15. Aug. 1921		id		
6	id	id	Jacob	m	zoon 15. Aug. 1921		id		
7	15. Aug. 1921	id	Klara	v	dochter 15. Aug. 1921		id		
8									
9									
10									
11	15. Sept. 1922	Dijk van	Jacob	m	hoofd 30 Oct. 1896		O.S.		16.6. Sept. 1922
12	id	Heuman	Gisella	v	vrouw 8. Febr. 1898		Gulpen H.		

Nummer van het blad. *540*
Ond. registratienummer. *566*

Kerkge- nootschap <small>(Echtheid opgeven)</small>	Ambt, Hoofberoep of Beroep, waarvoor men het boekje is aangevraagd <small>(Dit moet bepaald aange- geven zijn; voor gescheidenen is overname van het boekje niet mogelijk.)</small>	Huising <small>(Straat, noomb., van- wij, huisnummer)</small>	Dagteekening en Jaar der vestiging in de Gemeente	Vorige Woonplaats <small>(Met vermelding der provincie voor de verhuizing, het land voor overname van het boekje.)</small>	Dagteekening en Jaar van het vertrek uit de Gemeente	Waarheen vertrokken <small>(Gemeente en pro- vincie voor afname van het boekje, het land voor overname van het boekje.)</small>	Dagteekening en Jaar van het Overlijden	Opgaven omtrent het wettig Domicilie	AANMERKINGEN
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	<i>W. Koopman</i>	<i>Gulpen Heuman 35</i>							
	<i>i</i>								
	<i>i</i>				<i>Sept 20 Zutphen</i>				
	<i>i</i>				<i>Sept 20 Zutphen</i> <i>11.11.1911 Hoogeveen</i>				
	<i>i</i>								
	<i>i</i>		<i>15 Feb. 1911 Hoogeveen</i>		<i>17.11.1911 Hoogeveen</i>				<i>geb. op 11.11.</i>
	<i>i</i>								
	<i>1.10.11</i>								
	<i>1.10.11</i>	<i>Manufacturier Hobrecht 33</i>	<i>15 Sept 1911</i>						<i>11.11.11</i>
	<i>1.10.11</i>		<i>15 Sept 1911</i>	<i>Nijmegen</i>					

Bron: Bevolkingsregister Oss pag 840, toegang 7363, inv nr 1675

Jacob van Dijk was de zoon van Jozef van Dijk (geboren Alem 29-6-1857, overleden Zutphen 12-4-1934) en Susanna (Shoshanna Esther) Cohen (geboren 28-10-1860 te Velp(Rheden), vermoord Auschwitz 25-1-1943); (voor haar is een Stolperstein geplaatst in Zutphen). Jacob werd op 30-10-1896 in Oss geboren en was het 4^e kind in rij van Jozef van Dijk en Susanna Cohen.

Gisella Heuman (geboren in Gulpen op 8-2-1898) was de jongste dochter (van 7 kinderen) van Izaak Heuman (geboren Gulpen 31-07-1850, overleden Nijmegen 27-8-1926) en Rosa Landau. Zij was de zus van Laura Heuman (geb. Gulpen 11-12-1894, die later in 1919 trouwde met Henoch Labzowski (geb. Zierikzee 18-3-1896, overleden) (zie aldaar: Havenpark 5)

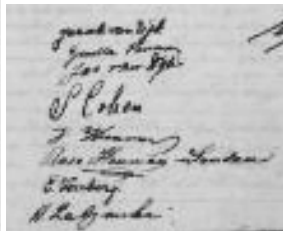
Jacob heeft korte tijd (van maart 1913 tot februari 1914) verbleven in Hoogeveen (vermoedelijk voor de vervulling van de militaire dienstplicht).

Jacob woonde in 1921 in bij de Labzowski's (bron: Huisregister Zierikzee Oude Haven A330 Noordzijde). Hij wordt dan reiziger in manufacturen genoemd. Misschien heeft hij daar zijn toekomstige vrouw Giselle Heuman leren kennen.

In ieder geval trouwde hij in Nijmegen op 6-9-1922 met haar en hij vestigde zich toen samen met zijn vrouw Gisella op 15-9-1922 in Oss, Molenstraat 33 en later Heuvel 10.

Bron: Huw Nijmegen akte 1922/401

Getuige was o.a. Henoch Labzowski

Bron: Nieuw Israëlitisch Weekblad 8-9-1922

Op 27 oktober 1926 vertrok Jacob van Dijk (geb in Oss op 30-10-1896) met zijn nog jonge gezin vanuit Oss naar Zierikzee. Zij hadden toen 3 kinderen: Susanne (Suusje) (geb 5-12-1923 in Oss), Izidor (Iesje) (geb 18-2-1925 in Oss) en Rosa (geb 24-9-1926 in Oss). Als beroep van Jacob werd genoteerd manufacturier, maar dat zou later kleermaker worden en blijven.

VOLGENDE	GESLACHTSNAAM. (Inhele naam der vrouw)	VOORNAMEN (Voluit geschreven)	Betrekking der leden tot het hoofd van het gezin. (Art. 24, 2e lid, sub a.)	Geboorte.		Burgerlijke Staat voor ingekwamen met D, voor de geboorteden met W, voor geboorteden van echt met D, voor geboorteden van vrijjarige afdeling van D, en met W, Tijds de inlijding	Kerke- nootschap of niet-kerk- genoot- schap, of andere afdeling van D, en met W, Tijds de inlijding	Nationaliteit door in te vallen Nederlander, Duitscher, Franschman, etc.	Ambt, beroep of bedrijf. Bij het hoofd, voorzitter of de persoon die het gezin voert, moet men andere afdeling verkiezen en D, en met W, Tijds de inlijding	Woonplaats door aanduiding van wijk, dorp, gemeente of bezitting, stad en nummer van het huis (Art. 24, 3e lid, sub 1).	Inschrijving in het bevolkingsregister.		Afschrijving uit het bevolkingsregister.				
				Dagtekening en jaar der geboorte.	Plaats der geboorte.						Dagtekening en jaar van inschrijving.	Plaats van waar de persoon is gekomen.	Dagtekening en jaar van afschrijving.	Plaats waar heen de persoon is vertrokken.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Dijk van	Jacob	van hoofd	26/10/1896	Oss	H.	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id
2	Heuman	Gisella	van vrouw	18/12/1896	Gulpen	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id
3	Dijk van	Susanne	van dochter	5/12/1923	Oss	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id
4	id	Izidor	van zoon	18/2/1925	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id
5	id	Rosa	van dochter	24/9/1926	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id	id

Bron: Bevolkingsregister Oss pag 1430, toegang 7363, inv nr 1701

Kleermakersleerling gevraagd,
JAC. VAN DIJK, Zuidhoek 572d,
Zierikzee. Aan 't zelfde adres een in
greden staat zijnde **Kinderwagen**
te koop.

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 1-6-1928

Bericht aan mijne geachte clientèle.
Ontvangen de nieuwe collectie **Voor-
jaars- en Zomerstoffen** voor Heeren
als ook voor Dames, samengesteld door
een der voornaamste Huizen. Zodoende
is de keuze **onovertroffen, de kwaliteit
goed en de prijs laag!**
Beleefd aanbevelend,
JAC. VAN DIJK, Mr. Kleermaker,
Zuidhoek - Zierikzee.

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 1-2-1929

Zij woonden eerst in de Zuidhoek, Groeneweegje 1 (toen 's Heer Lauwendorp D572). Jacob en Gisella kregen in Zierikzee nog twee kinderen: Jozef Victor (Johnny) (geb 4-3-1930 te Zierikzee) en Frits Leo (Fritsje) (geb 4-11-1935 te Zierikzee).

Burgerlijke Stand van Zierikzee.

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 7-3-1930

Geboren:

28 Febr. Cornelia, dechter van P. de Ruijter
en T. van der Wekken.
4 Maart Jozef Victor, zoon van J. van Dijk
en G. Heuman.

Volgsnummer.	Dag- teekening en jaar der Inschrijving.	FAMILIENAAM. (Familiennaam der Vrouw.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	Geslacht: M. (Manslijk.) V. (Vrouwlijk.)	Beitrekking van elk en per- soon tot het hoofd van het huizegezin. (Ziet in te vallen voor acon- dijkt levens).	Dag- teekening en jaar der geboorte.)	Geboorteplaats. (Met aanwijzing der provincie voor in- boorlingen, van het land voor vreemde- lingen.)	Burgerlijke sta- H. (gehuwd.) W. (weduwen) S. (gescheiden ooh.)	
								9.	10.
C 1	13 Nov 1924	Dijk van	Jacob	M	huize	30 Oct 1896	OSS	H	
C 2	13 Nov 1926	Heuman	Gisella	V	huize	8 Oct 1898	Gulpen	H	
C 3	13 Nov 1926	Dijk van	Rosa	V	dochter	24 Sep 1926	OSS		
C 4	13 Nov 1926	Dijk van	Marianna	V	dochter	5 Dec 1923	OSS		
C 5	13 Nov 1926	Dijk van	Isadori	M	zoon	18 Feb 1925	OSS		
C 6	5 Maart 1930	Dijk van	Jozef Victor	M	id.	4 Maart 1930	Mriankree		
C 7	5 Nov 1935	Dijk van	Frits Leo	M	id.	4 Nov 1935	id		

Kerkge- oetschap.	Ambt, Beroep of Bedrijf.	Huizing.	Dag- teekening en jaar der vestiging in de Gemeente.	Vorige Woonplaats.	Dag- teekening en jaar van het vertrek uit de Gemeente.	Waarheen vertrokken.	Dag- teekening en jaar van het overlijden.	Opgaven omtrent het wettig domicille.	Aanmerkingen.
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Landbouwer	De Heer	27 Jan 1926	OSS					
	Landbouwer	De Heer	27 Jan 1926	OSS					
	Landbouwer	De Heer	27 Jan 1926	OSS					
	Landbouwer	De Heer	27 Jan 1926	OSS					
	Landbouwer	De Heer	27 Jan 1926	OSS					
	id.	id.	id.	id.	id.	id.	id.	id.	id.
	id.	id.	id.	id.	id.	id.	id.	id.	id.

Bron: BVR Gemeentearchief Zierikzee blad 237

Burgerlijke Stand van Zierikzee

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 8-11-1935

Geboren: 1 Nov. Jacoba Wilhelmina,
d. van W. van Malland en A. J. Anker;
4. Frits Leo, z. van J. van Dijk en
G. Heuman; 5, Remo Aloysius, z. van

Jacob en Gisella verhuisden naar de Sint Domusstraat 15 (toen D345a) en later naar nr 17 (toen D344).

Voor de oorlog de woning van Jacob van Dijk en zijn gezin, een kleermakerij.

In 2016 een bloemenzaak.

Sint Domusstraat 17 (in 2016, Foto J. Kroesen)

Hieronder een aantal fragmenten uit een boekje van Bas Legemate wiens familie Jacob van Dijke gekend heeft.

“ Op donderdag, de marktdag gaat opa Legemate graag naar Zierikzee. Hij rijdt dan mee met een soort bodedienst om wat boter en eieren aan diverse particuliere klantjes te verkopen. Ook laat opa zich dan scheren bij kapper Verkaart. Op zaterdag scheert hij zich thuis. Kapper Verkaart is ook kleermaker. Hij werkt eenvoudig en zet bijvoorbeeld wel een mouw scheef in een pak. Op den duur verliest Verkaart een paar klanten aan Van Dijk, een kleine joodse man en een betere kleermaker. Zo ook de zoons van opa Legemate. Van Dijk woont in de Sint Domusstraat in Zierikzee en als hij een pak heeft gemaakt, komt hij die helemaal op de fiets naar de Brasweg brengen.

Van Dijk gaat met een zekere regelmaat naar de Christelijke Gereformeerde Kerk in Zierikzee, tot en met enkele jaren voor de oorlog. Hij praat hier altijd over als hij naar de Brasweg komt. Hij is opgewekt, vrolijk en vriendelijk en niet los van het christelijk geloof. Hij zegt bij een bezoek aan opa: ‘ ik ben christelijk niet ver, niet verder dan een klein stukje van mijn vinger’. Daarbij vat hij met zijn ene hand het uiterste stukje van een vinger aan de andere hand.

Wanneer oom Bas dit vertelt geniet hij nog na van deze gesprekken. Mede door Van Dijks regelmatige gang naar de kerk verliest Verkaart op den duur klanten aan Van Dijk.

In de oorlog is het trouwens droevig afgelopen met de joodse familie Van Dijk. De kinderen uit het gezin Van Dijk gingen bij ons op de Christelijke lager school. Johnny van Dijk was klein van stuk en ziet er altijd piekfijn uit met pofbroek (wat mode is) en bijbehorend jasje. Ik denk omdat zijn vader kleermaker is. Hij zit in de vierde klas en Roosje, een zusje zit een of twee klassen hoger. Op een dag zit Johnny niet meer in de klas. Dat blijft me mijn hele leven bij, met alle vragen van dien. ... “

**Laat nu uw Costume model Persen,
thans 75 cent.
JAC, VAN DIJK, Tailleur,
St.-Domusstraat 345.**

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 26-8-1932

Nieuwjaarswens

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 1-1-1935

Ik heb geen nieuw pak nodig in 2 dagen heb ik het weer terug, als nieuw opgeperst en ontvlekt, voor 75 oent, bij Jac. van Dijk, St.-Domusstraat, Zierikzee.

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 31-3-1936

ALLEEN TOT PASCHEN
Oppersen van uw Costuum 75 ct.
U zult het niet meer kennen!
Kleermakerij J. VAN DIJK
St.-Domusstraat – Zierikzee
Uitsluitend à contant

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 22-3-1935

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 21-4-1939

DAMES! Laat Uw **MANTELS** korter maken op moderne lengte, bij **JAC. VAN DIJK, Kleermakerij, Sint Domusstraat**

Ondergeteekende bericht aan zijn geachte oliënteetele dat hij voortaan
Agent
is voor de Stoom en Ververij
de Ridder en van Hoewijk
Rotterdam — Schiedam.
Persen en ontvlekkeren Costume kost nog steeds 75 cent.
Jac. van Dijk,
Kleermakerij - Zierikzee.

In april 1940 was Jacob nog vol energie om zijn zaken uit te breiden, getuige deze advertentie.

Bron: Zierikzeesche Nieuwsbode 9-4-1940

In december 1941 werd proces verbaal opgemaakt tegen Jacob van Dijk. "Aan Heer Stabsofficier der Ordnungspolizei Beauftragte des Reichskommissaris te Middelburg.

Vrijdag 12 december 1941

... Tegen Jacob van Dijk, kleermaker, wonende te Zierikzee is proces verbaal opgemaakt terzake dat hij met een brandende zaklantaarn op den openbarenweg het Havenplein alhier liep terwijl deze lantaarn een helder wit licht uitstraalde en niet was voorzien van een lampje dat blauw licht uitstraalde. Door de Duitsche Ordnungspolizei alhier is hiervan aangifte gedaan, die de zaklantaarn in beslag had genomen.

De Wnd. Hoofdagent van politie.

J.J. van Bemden"

(Bron: GASD; Gemeente Zierikzee 1898-1996, Politierapporten 1941, inv.nr. 23/1504)

Het hele gezin werd in 1942 gedwongen naar Amsterdam te verhuizen. De ouders met de jongste kinderen konden daar in de Kromme Mijdrechtstraat 14 II gaan wonen. Isidor en Rosa kregen ergens anders onderdak, beide op de Pl. Franschelaan maar Isidor op nr. 34 en Rosa op nr. 19. Ook Susanne moest klaarblijkelijk toch ergens anders heen, naar de Den Texstraat 41.

acc BS 263 <i>ml</i>		Overleden te <i>Midden Europa</i> op <i>31 Mar 44</i>		2) Gezinsv.	
3) Gesl.nm. <i>van Dijk--</i>		4) Geboren op <i>30 October 1896</i>		7) Beroep (h-o) <i>Kleermaker(h)</i>	
Voorn. <i>b. Jacob--</i>		Geboren gem. <i>Oss NB</i>			
5) <i>van Jozef--</i>		geb. op		te	
en <i>van Cohen, Susanna--</i>		geb. op		te	
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen <i>Heuman, Gisella</i>		11-12) Geboren op <i>8 Feb 98</i>	13) Huwelijk gesloten op <i>6 Sep 22</i>	14-15-16) Huwelijk ontbonden op	17) Afgevoerd (dagt. en gem.) <i>NI</i>
Gehuwd met		te <i>Gulpen</i>	te <i>Nijmegen</i>	op door	
II		op	op	op door	
te		te	te	te	
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)	21)	22)
<i>27 Oct 26</i>	<i>OSS</i>				
<i>7 Jul 41</i>	<i>ZIERIKZEE St Domsstr 344</i>				
<i>17 Jul 42</i>	<i>PB001243</i>				
<i>14 Dec 42</i>	<i>ASD KrMijdrechtstr 14 II</i>				
	<i>DUITSCHLAND</i>				
26) EIGEN en STIEFKINDEREN (alleen invullen op kaart GEZINSHOOFD)					
27) A.H.O. Dagteekening	28) Geslachtsnaam en 29) Voornamen	30-31) Geboren op	32) Verh. gezinsv.	33-34) Aanteekeningen	
<i>I A 17 Jul 42</i>	<i>van Dijk, Rosa</i>	<i>24 Sep 26 J</i>			
		te <i>Oss</i>			
<i>II A 17 Jul 42</i>	<i>Susanna</i>	op <i>5 Dec 23</i>	<i>d</i>		
		te <i>Oss</i>			
<i>III A 29 Mei 42</i>	<i>Isidor</i>	op <i>18 Feb 25</i>	<i>z</i>		
		te <i>Oss</i>			
<i>IV</i>	<i>Jozef Victor</i>	op <i>4 Mrt 30</i>	<i>z NI</i>		
		te <i>Zierikzee</i>			
<i>V</i>	<i>Frits Leo</i>	op <i>4 Nov 35</i>	<i>z NI</i>		
		te <i>Zierikzee</i>			
<i>VI</i>		op			

Bron: Gezinskaart Amsterdam NL-SAA-3505083

acc BS 8 <i>ml</i>		Overleden te <i>Omg. Dordrecht</i> op <i>7 Sept 42</i>		2) Gezinsv. <i>man</i>	
3) Gesl.nm. <i>Heuman--</i>		4) Geboren op <i>8 Februari 1898</i>		7) Beroep (h-o) <i>zonder</i>	
Voorn. <i>b. Gisella--</i>		Geboren gem. <i>Gulpen L</i>			
5) <i>van Izaak--</i>		geb. op		te	
en <i>van Landau, Rosa--</i>		geb. op		te	
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen <i>van Dijk, Jacob</i>		11-12) Geboren op <i>30 Oct 96</i>	13) Huwelijk gesloten op <i>6 Sep 22</i>	14-15-16) Huwelijk ontbonden op	17) Afgevoerd (dagt. en gem.)
Gehuwd met		te <i>Oss</i>	te <i>Nijmegen</i>	op door	
II		op	op	op door	
te		te	te	te	
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)	21)	22)
<i>27 Oct 26</i>	<i>OSS</i>				
	<i>ZIERIKZEE</i>				
	<i>St Domsstr D 344</i>				
	<i>PB 001922</i>				
	<i>ASD Kr Mijdrechtstr 14 II</i>				
	<i>DUITSCHLAND</i>				

Bron: Gezinskaart Amsterdam NL-SAA-3625849

298		Overleden te <i>Omg. Dordrecht</i> op <i>7 Sept 42</i>		2) Gezinsv.	
3) Gesl.nm. <i>van Dijk--</i>		4) Geboren op <i>24 September 1926</i>		7) Beroep (h-o) <i>zonder</i>	
Voorn. <i>b. Rosa--</i>		Geboren gem. <i>Oss NB</i>			
5) <i>van Jacob--</i>		geb. op <i>30 Oct 96</i>		te <i>Oss</i>	
en <i>van Heuman, Gisella--</i>		geb. op <i>8 Feb 98</i>		te <i>Gulpen</i>	
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen		11-12) Geboren op	13) Huwelijk gesloten op	14-15-16) Huwelijk ontbonden op	17) Afgevoerd (dagt. en gem.)
Gehuwd met		op	op	op door	
I		te	te	op door	
II		op	op	op door	
te		te	te	te	
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)	21)	22)
<i>27 Oct 26</i>	<i>OSS</i>				
	<i>ZIERIKZEE</i>				
	<i>St Domsstr D 344</i>				
	<i>PB 3988</i>				
	<i>ASD P Franscheijn 19 I</i>				
	<i>DUITSCHLAND</i>				

Bron: Gezinskaart Amsterdam NL-SAA-3506068

acc BS 68		Overleden te <i>omgeving Oss</i> op <i>7 sept 42</i>	2) Gezinsv. <i>vader</i>
Akte no. <i>A 23 Feb 36</i>			
3) Gezin a) van Dijk-- b) Susanna-- Voorn.	4) Geboren op <i>5 December 1923</i> gem. <i>Oss NB</i> ond./land 5) Nat. <i>Ned</i>	7) Beroep (h-o) <i>zonder</i>	
8) van <i>Jacob--</i> en <i>Heuman, Gisella--</i> geb. op <i>30 Oct 96</i> te <i>Oss</i> geb. op <i>8 Feb 98</i> te <i>Gulpen</i>			
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen	11-12) Geboren op	13) Huwelijk gesloten op	14-15-16) Huwelijk ontbonden op door
	te	te	te
	op	op	op door
	te	te	te
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)
<i>27 Oct 26</i>	<i>OSS ZIERIKZEE St Domusstr D 344</i>		
<i>12 Jul 41</i>	<i>PB 001252</i>		
<i>17 Jul 42</i>	<i>ASD Kr-Midrechtstr-46 Den Texstr 41 by</i>		

Bron:
Gezinskaart
Amsterdam
NL-SAA-
3506136

acc BS 68		Overleden te <i>Sobibor</i> op <i>4 Juni 43</i>	2) Gezinsv. <i>vader</i>
Akte no. <i>A 23 Feb 41</i>			
3) Gezin a) van Dijk-- b) Isidor-- Voorn.	4) Geboren op <i>18 Februari 1925</i> gem. <i>Oss NB</i> ond./land 5) Nat. <i>Ned</i>	7) Beroep (h-o) <i>bode J R</i>	
8) van <i>Jacob--</i> en <i>Heuman, Gisella--</i> geb. op <i>30 Oct 96</i> te <i>Oss</i> geb. op <i>8 Feb 98</i> te <i>Gulpen</i>			
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen	11-12) Geboren op	13) Huwelijk gesloten op	14-15-16) Huwelijk ontbonden op door
	te	te	te
	op	op	op door
	te	te	te
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)
<i>27 Oct 26</i>	<i>OSS D344 ZIERIKZEE St Domusstr</i>		
<i>7 Jul 41</i>	<i>PB 001242</i>		
<i>29 Mei 42</i>	<i>ISD Pl Franscheln 34hs</i>		
<i>21 Jul 43</i>	<i>DUITSCHLAND</i>		

Bron:
Gezinskaart
Amsterdam
NL-SAA-
3505074

acc BS 25 <i>uit</i>		Overleden te <i>omgeving Oss</i> op <i>7 sept 42</i>	2) Gezinsv. <i>vader</i>
Akte no. <i>A 25 Feb 36</i>			
3) Gezin a) van Dijk-- b) Jozef Victor-- Voorn.	4) Geboren op <i>4 Maart 1930</i> gem. <i>Zierikzee Z</i> ond./land 5) Nat. <i>Ned</i>	7) Beroep (h-o)	
8) van <i>Jacob--</i> en <i>Heuman, Gisella--</i> geb. op <i>30 Oct 96</i> te <i>Oss</i> geb. op <i>8 Feb 98</i> te <i>Gulpen</i>			
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen	11-12) Geboren op	13) Huwelijk gesloten op	14-15-16) Huwelijk ontbonden op door
	te	te	te
	op	op	op door
	te	te	te
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)
<i>17 Jul 42</i>	<i>ASD Kr-Midrechtstr 14 II</i>		
<i>14 Dec 42</i>	<i>DUITSCHLAND</i>		

Bron:
Gezinskaart
Amsterdam
NL-SAA-
3505508

acc BS 120 <i>uit</i>		Overleden te <i>omgeving Oss</i> op <i>7 sept 42</i>	2) Gezinsv. <i>vader</i>
Akte no. <i>A 25 Feb 36</i>			
3) Gezin a) van Dijk-- b) Frits Leo-- Voorn.	4) Geboren op <i>4 November 1935</i> gem. <i>Zierikzee Z</i> ond./land 5) Nat. <i>Ned</i>	7) Beroep (h-o)	
8) van <i>Jacob--</i> en <i>Heuman, Gisella--</i> geb. op <i>30 Oct 96</i> te <i>Oss</i> geb. op <i>8 Feb 98</i> te <i>Gulpen</i>			
9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen	11-12) Geboren op	13) Huwelijk gesloten op	14-15-16) Huwelijk ontbonden op door
	te	te	te
	op	op	op door
	te	te	te
21) Dagt. aangifte	22) Gemeente en adres	21)	22)
<i>17 Jul 42</i>	<i>Kr Midrechtstr 14 II</i>		
<i>14 Dec 42</i>	<i>DUITSCHLAND</i>		

Bron:
Gezinskaart
Amsterdam
NL-SAA-
3504664

Susanne (Suusje) van Dijk (Oss, 5-12-1923, Auschwitz, 7-9-1942) heeft, na de gedwongen verhuizing naar Amsterdam, en voor haar deportatie naar Auschwitz, nog een aantal brieven geschreven aan haar vriendin Arendje Stoutjesdijk. In het archief van de gemeente Schouwen-Duiveland zijn nog vijf brieven bewaard gebleven.

“Beste Arend,

Even berichten, dat ik je brief heb ontvangen. Hoe gaat het met je met mij goed. Zeg leuk dat je nu in R'dam bent. Hoe is het met je familie en je tante. Vind je het leuk daar, weer eens wat anders hé. Ja zeg maar kijk ik net van op dat het weer goed is tussen jou en Bram. Hij is zeker niet meer zo stug hé. Zegt hij toch wat tegen je. Je vindt het zeker wel jammer dat je van Rust-Roest af moet nu Bram er op is. Ik lees dat je weer naar naaischool ga. Zeg geef ze allemaal de groeten op naaischool. Ook de zusters. Zeg maar dat ik het best naar mijn zin heb. Misschien ga ik van de winter ook naar naaischool. Leuk dat je nu met Nellie Kouwenberg ga. Dan ben je toch niet alleen. Groet je vader ook. Vind je het fijn dat hij nu terug is. Wat doet hij nu. Of rust hij eerst uit. Van Jasper keek ik op dat hij niet meer bij Bieren is, maar op het vliegveld. Komt hij nu 's avonds naar huis. Ik vind het heerlijk dat Cobi zo goed vooruit gaat. Geef ze allemaal een extra zoen van me en al de andere ook. Zeg nu nog wat: vraag eens aan je moeder of ze wat voor me missen kan. Je weet wel wat net als in Z'zee. Haar ha... of .. of.... Bonnen, want ik kom overal aan te kort. Nu weet ik niks meer dus ik hoop dat je voor kunt zorgen. Wat doorgestreept heb zou ik het liefste hebben willen. Kunt je het lezen. Nu de groeten van allemaal. Ook je tante en de familie v d Hoeven van Suusje”

(Bron: GASD; Handschriftenverzameling, Brieven van Suusje van Dijk, Inv. nr. 489/343, Brief 1)

“Amsterdam 16 apr.

Beste Arend,

Het zal nu toch wel tijd worden dat ik je schrijf. Hoe gaat het met jullie met mij gaat het goed. Zeg ik ben niet bij een mevrouw maar bij een tante in huis. We hebben hier zoveel familie dat ik ze zelf niet meer uit mekaar kan houden. Ben je nog op Rust-Roest. Ja zeker. Je gaat er nu niet af nu Bram er op is. Zeg is het waar dat Henk op jullie uitvoering kwaad weg is gelopen van Betje. Is het nu weer goed. Hoe gaat het met de jongens. Missen ze lesje niet. Mis jij me niet. Het was zo gezellig. Zo zaterdag 's avonds op de Oude Haven. Nu komt Dirkje zeker om je. Ga je nog wel eens uit met Bram of wil die niks meer van je weten. Zeg wil je de groeten aan de zusters en de meisjes van de naaischool doen. Vraag eens aan Roos de Bilde om haar adres en het adres van de zusters. Hoe heet het klooster ook weer. Schrijf het eens. Zeg maar dat ik het goed maak en best naar mijn zin heb. Hoe gaat het met Cobi. Kan ze al lopen. Met een stokje zeker wel. Hebben jullie nog een paar bonnen voor me. Als je ze niet hebt geeft het niet. Even goede vrienden hoor, maar stuur ze dan als je ze hebt. Ik heb in Amsterdam nog geen vriendinnetje maar dat komt nog wel. Maar jou vergeet ik niet. Zeg als je eens aan je vader schrijft, doet dan de groeten aan hem van mij. Groet ook Bram en Jasper en de familie v d Hoeven. Schrijf eens wanneer Dirkje van jullie jarig is. Eenig dat je bij de cantine weg bent. Heb je al een andere betrekking. Nu eindig ik maar. De groeten aan de familie van je vriendin Suusje.”

(Bron: GASD; Handschriftenverzameling, Brieven van Suusje van Dijk, Inv.nr. 489/343, Brief 2.)

“Amsterdam, 5 Mei

Beste Arend,

Nu schrijf ik weer eens aan je. Hoe gaat het met jullie allemaal, met mij goed. Hoe is het met met Cobi. Loopt ze al goed zonder stok. Zeg Arend heb je mijn laatste brief wel gehad. Schrijf dat eens gauw want ik hoor niks meer van je. Groet alle mensen uit de buurt van me. Hoe is het op Rust-Roest. Ben je er nog op. Hoe is het met Bram. Loopt hij je nog achterop. Zie je Dirkje uit Kerkwerf nog wel eens. Doet ze de groeten. Zeg vergeet niet te schrijven of je de laatste en deze brief gekregen heeft.

Heb je al een betrekking. Zeg schrijf eens hoe het op naaischool gaat. Doe de groeten aan al de meisjes. Zeg Dirkje je bent hartelijk gefeliciteerd met je verjaardag. Ik ben misschien wat te vroeg maar ik geloof dat je in mei jarig ben. De 18^e of de 28^e of heb ik het mis geef alle broertjes en zusjes van je een zoen van me. Groet je vader. Is hij al eens met verlof geweest. Hoe gaat het met Jasper. Is het weer aan met Adrie of heeft hij weer een ander meisje. Hoe is het met de jongens. Lopen ze nog wel eens rond de Oude Haven. Ze zijn nu zeker niet zo druk meer. Betje en Corrie lopen die nog rond. Zie je ze dikwijls. In Amsterdam gaat het best. Zeg wil je mijn adres ook eens aan Roos geven en vraag dan eens of ze eens een brief schrijft. Nu eindig ik maar weer eens en een extra zoen voor Cobi en voor jou.

Van je vriendin

Suusje

Daaag."

(Bron: GASD; Handschriftenverzameling, Brieven van Suusje van Dijk, Inv.nr. 489/343, Brief 3.)

"Amsterdam, 26 mei

Beste Arend en verdere familie,

Even berichten dat wij goed aangekomen zijn. We hebben een goede reis gehad. Natuurlijk geen uitstapje zo als anders, dat begrijp je wel. Je mist me zeker wel, is 't niet. We blijven toch vriendinnen hé. Schrijf je gauw terug. Ik wil wel eens horen hoe het bij jullie gaat. Je keek zeker wel vreemd op dat ik niet meer naar je toe bent gekomen ... ik had ... tijd, maar ja we schrijven elkaar wel he. Dat doe je toch. Je mag me niet vergeten hoor. Hoe gaat het met jullie, met ons best. Hoe veel stappen kan je nu Cobi. Je krijgt ook een kaart van me hoor lekker ding. Zeg als je wat bonnen missen kunt stuur je ze dan. Hier kun je haast niets krijgen. Iesje is bij Alex v Os Franselaan 34. Mijn adres is S. v Dijk den Tesesstraat 41

Doe eens een goed woordje voor me bij de bakker en vraag eens of hij wat voor me heeft. Brood of zo, of anders bonnen. Doe de groeten aan heel de familie ook an de familie v d Hoeven. Schrijf je gauw. Nu eindig ik maar. Groeten van je vriendin

Suusje v Dijk"

(Bron: GASD; Handschriftenverzameling, Brieven van Suusje van Dijk, Inv.nr. 489/343, Brief 4.)

NB: de brief is met potlood geschreven en de tekst is daardoor minder goed leesbaar.)

"Amsterdam 9 juni

Beste Arend en verdere familie,

Hoe gaat het met jullie allen. Met mij best. Is je moeder al beter of ligt ze nog in bed. Vind je het leuk weer thuis te zijn. Is het bij jullie ook zo raak met de groenten. Hier in Amsterdam staan ze om 5 uur 's morgens al in de rij. Ik ga iedere morgen om half 8 al naar de groenteboer. En dan staan ik soms tot 10 uur en dan heb ik nog niets. Wat zeg je daar van. Ik heb twee keer aardbeien gegeten. Die kun je ook niet krijgen. Raak hé. Hoe gaat het met Cobi. Is ze nog zo'n deugniet van een meid: stoute rakker. Loopt ze al flink. Fijn hé Ik zou ze best nog eens willen zien. wanneer moet ze weer naar Rotterdam voor onderzoek. Geef ze een flinke zoen van me. Hoe is het met de andere jongens. Schoppen ze nog zo veel leven. Dat zal wel leuk zijn. En is Dirkje nog op de wasserij. Dat is wat naar der zin hé. Is het bij jullie ook zo warm. Je kon het vrijdag en zaterdag haast niet uithouden.

Ze zeggen hier dat ik dikker geworden ben van wegens de Amsterdamse lucht. Hoe is het met je vader. Heb je al iets gehoord van hem. Is hij al met verlof geweest. Hoe lang is hij al weg. Doe de groeten maar hoor. En nu is Jasper aan de beurt. Hoe gaat het met je. Ben je nog bij de kapper. Vind je het leuk en met Adrie is het nog uit of al weer aan. Doe de groeten aan de familie van der Hoeven. Is je tante Saar uit Rotterdam er nog. Is ze aardig. Johnny en Fritsje zijn nu ook in Amsterdam. Jonny is al op school. Hij gaat nu met september naar de 6de klas. Ze wonen in de Kromme Mijdrechtstraat 14 p/a A. Cohen. Is Coos nog kwaad op je of is ze al weer goed. Ben je nog steeds alleen. Jammer hé, maar daar is niets aan te doen. Ik ben ook nog alleen maar ik ga altijd met Iesje en Roosje mee, en dan nog weleens met mijn nichtjes. Dus ik

verveel mijn niet. We zullen er het beste maar van hopen. En nu gegroet en beterschap met je moeder. Daaaag. Je vriendin

Suusje.

Groet de hele buurt van me"

(Bron: GASD; Handschriftenverzameling, Brieven van Suusje van Dijk, Inv.nr. 489/343, Brief 5.)

Verdere bronvermelding:

Zierikzeesche Nieuwsbode via Krantenbank Zeeland

Nieuw Israelitisch Weekblad (NIW) via Delpher

Allen zijn omgekomen in de oorlog.

Jacob van Dijk

Oss, 30-10-1896

Midden-Europa, 31-3-1944

Bereikte de leeftijd van 48 jaar

Gisella Heuman

Gulpen, 8-2-1898

Auschwitz, 7-9-1942

Bereikte de leeftijd van 44 jaar

Susanne van Dijk

Oss, 5-12-1923

Auschwitz, 7-9-1942

Bereikte de leeftijd van 18 jaar

Izidor van Dijk

Oss, 18-2-1925

Sobibor, 4-6-1943

Bereikte de leeftijd van 18 jaar

Rosa van Dijk

Oss, 24-9-1926

Auschwitz, 7-9-1942

Bereikte de leeftijd van 15 jaar

Jozef Victor van Dijk

Zierikzee, 4-3-1930

Auschwitz, 7-9-1942

Bereikte de leeftijd van 12 jaar.

Frits Leo van Dijk

Zierikzee, 4-11-1935

Auschwitz, 7-9-1942

Bereikte de leeftijd van 6 jaar